

Bibliometria de dues revistes de caire Neotropical

Batsums Casulleras, Anna M.
Universitat Autònoma de Barcelona, 2013

INTRODUCCIÓ

La zona neotropical és una àrea que es troba a Amèrica del Sud i Central que presenta un gran nombre de biomes dispersos i una gran diversitat i endemicitat d'espècies.

Molts d'aquests biomes es troben en estat crític/amenaçat, principalment per la pressió antròpica i els processos de desforestació. A més, alguns d'ells es troben en àrees de distribució relativament petites i de forma discontinua, com el bosc tropical sec que és el 3r bioma en perill d'extinció a nivell mundial.

Per aquest motiu s'ha realitzat un anàlisi bibliomètric de dues revistes per tal de monitoritzar els possibles canvis en els interessos d'investigació, especialment pel que fa als ecosistemes més sensibles.

Fig. 1. Regió d'Amèrica del Sud i Central on trobem la zona Neotropical.

OBJECTIUS

- 1) Veure les **tendències** i **característiques** dels diferents paràmetres a l'inici i final d'una dècada en les dues revistes.
- 2) **Comparar** dues **revistes d'origen geogràfic** – nacional **diferent** per veure com aborden les diferents investigacions.

MATERIAL I MÈTODES

-Anàlisi d'un total de 411 articles del 2000 i 2010 de dues revistes de procedència i factor d'impacte diferent:

Revista	Procedència	Impacte
Biotropica	EEUU	2.229
Revista Biología Tropical	Costa Rica	0.456

-Extracció de dades dels següents paràmetres:

- Grup taxonòmic
- Nacionalitat investigadors.
- País i regió d'estudi.
- Temàtica de l'estudi.
- Bioma.
- Disciplines.

-Determinació de diferents categories per a cada paràmetre.

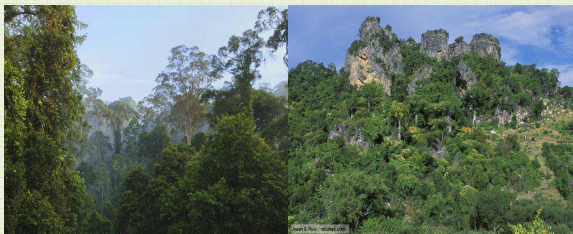

Fig. 2. a) Estructura d'un bosc tropical humit. b) Estructura d'un bosc tropical sec.
Font: <http://www.bbc.co.uk/nature/habitats>

RESULTATS

En les taules es mostren les categories més rellevants i les diferències entre revistes.

-Grups taxonòmics:

Grups	Biotropica (%)		Rev Biol. Trop (%)	
	2000	2010	2000	2010
Arbòries i llenyoses	47.9	39.3	8.33	10.61
Mamífers	13.4	15.6	8.33	4.54
Artròpodes	11.76	14.75	22.5	18.18
Altres invertebrats	0.84	0.81	19.7	15.15
Peixos	0.84	0	15	15.2

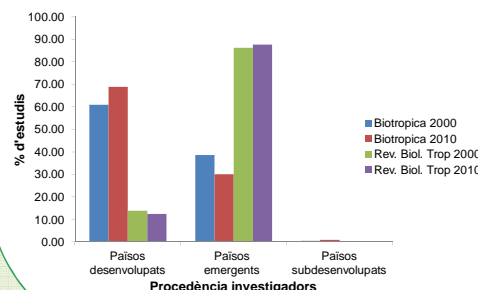
- Regions

Grups	Biotropica (%)		Rev Biol. Trop (%)	
	2000	2010	2000	2010
Sudamèrica	36.8	37.8	23.5	34.9
Mesoamèrica	32	31	37	30
Àsia	12.6	8.89	1.96	0.91
Pacífic (Mesoamèrica)	4.21	7.77	18.6	10.1

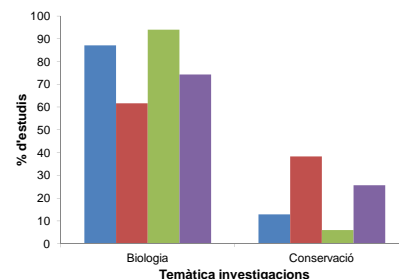
-Bioma

Grups	Biotropica (%)		Rev Biol. Trop (%)	
	2000	2010	2000	2010
Bosc tropical humit	50	56	17	12
Bosc tropical montà	10.7	8.06	3.88	5.3
Bosc tropical sec	9.02	12.1	4.85	2.65
Marí	0	0	33.01	25.66
Sistema aquàtic	4.09	1.61	16.5	19.5

-Nacionalitat investigadors:

- Temàtica

DISCUSSIÓ I CONCLUSIONS

-**Grups taxonòmics:** no canvi entre anys. La diferència entre les revistes demostra que la **riquesa** d'un **taxó** no és l'únic **determinant**, sinó que la **font** de **finançament**, especialment si són agències/indústries les quals poden obtenir beneficis d'aquest estudi, **pot determinar** el taxó.

-**Regió estudi:** tendències entre els anys en Biotropica i Rev. Biol. Trop., senyal de què s'està **globalitzant l'interès científic**.

-**Bioma:** canvi entre inici i final dècada. En les dues revistes ha **augmentat** l'estudi dels **agroecosistemes**, entre altres biomes. Això pot ser degut a la **transformació dels usos del sòl** i com a reconeixement dels agroecosistemes com a part **fonamental** per a la **conservació** dels altres **ecosistemes** i la **fragmentació** que comporta. Entre revistes, les diferències estan molt relacionades amb el grup taxonòmic més rellevant.

-**Nacionalitat:** no hi ha un canvi entre anys. La diferència entre les dues revistes està influenciada per la **procedència, idioma i factor d'impacte** de la revista.

-**Temàtica:** hi ha una tendència a l'**augment** de temes de **conservació** en les dues revistes. Això pot ser degut al gran canvi d'usos del sòl. El major interès de Biotropica, respecte Rev. Biol. Trop., pel que fa a conservació és degut a la diferent conscienciació dels investigadors per a aquesta temàtica.

-**Disciplina:** canvi entre els anys en les dues revistes que està molt **relacionat** amb el **canvi** de **temàtica**, augmentant l'estudi de biodiversitat, àrees de prioritat conservació i plantes invasores. Les diferències entre revistes estan relacionades amb la procedència d'aquesta, dels investigadors i de la temàtica.

EN RESUM

El **canvi** produït entre l'**inici** i **final** de **dècada** en molts paràmetres és degut, principalment, a un **canvi dels usos del sòl i de la mentalitat** dels investigadors.

Pel què fa entre revistes és normal que es produeixin diferències en tots els aspectes ja que **cada revista** té unes característiques i cada una busca un **nínxol propi** en el qual s'especialitzarà.